ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
Isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-3/20/4638

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Pille Lehis
Otsuse tegemise aeg ja koht	15.01.2021, Tallinn
Vaide esitamise aeg	27.11.2020 (registreeritud 16.12.2020)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni 20.11.2020 menetluse alustamata jätmise teade nr 2.1.-1/20/3863
Vaide esitaja	XXX aadress: XXX

I RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustan:

1) **jätta vaie rahuldamata;**
2) **teha otsus teatavaks vaide esitajale.**

II VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva otsuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse.

III FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 19.10.2019.a esitas vaid esitaja Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) kaebuse, milles teatas, et EKEI poolt PERH-s läbiviidud ekspertiisi andmed on hävitatud ja seetõttu ei saa tema dokumendile parandusettepanekuid teha.
2. 20.11.2020 teavitas AKI kaebajat, et jätab kaebuse aluse menetluse alustamata, sest antud dokumentide säilitamise kohustust andmetöötlejal ei olnud ja seega puudub õigusvastane olukord.
3. 16.12.2020 registreeris AKI kaebaja esitatud vaide menetluse alustamata jätmise peale, mille kaebaja oli koostanud 27.11.2020 ja saatnud postiga AKI-le.
4. 29.12.2020 saatis AKI vaide esitajale vaide läbi vaatamise tähtaja pikendamise teate.

IV VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

AKI vastus ei sisaldanud ühtegi viidet seadusele ega seondunud minu kaebusega. Isikuandmete

kaitse seaduse 4. peatükk 2. jagu § 14 määrab isikuandmete töötlemise põhimõtted, punktis 5 ka säilitamine. Sama seadus §-d 22-28, sh õigus nõuda andmete parandamist, mis oli osa kaebusest. Kohtuekspertiisiseadus sätestab: § 2 kohtuekspertiis on erialane tegevus. Kõnealune oli meditsiiniline, kus säilitatakse andmeid vastava eriala normide järgi; § 4^2 – täiendava õiguse saada teavet ja isikuandmete väljastamine. Käesoleval juhul puudub vaidlus, et andmed on hävitatud, seega töötleja ei saa esitada minu nõudel andmeid, et taodelda nende parandamist (IKS § 25 lg 1). Kaebuse lisal oleval dokumendil viidati KES § 25 lg 1 punktile 6, mis määrab säilitada „arvestusandmed" (mis on statistika). Need arvestusandmed peavad kajastama andmeid, mis on toodud punktides 1-6. Fookus on õigusel nõuda parandamist, mida täna on võimatu tagada – andmete hävitamise tõttu. Palun rikkumine tuvastada.

V ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AKI saab vaide esitajast aru nii, et ta ei ole rahul sellega, et PERH on hävitanud EKEI poolt tellitud ekspertiisiakti nr 135 alusandmed ning seetõttu ei saa vaide esitaja teostada oma õigust nõuda alusandmete parandamist.

Kohtuekspertiisiseaduse (KES) § 4^1 lg 2 kohaselt menetlusasjas määratud uuringu või ekspertiisi ettevalmistamisel ja tegemisel loetakse riikliku ekspertiisiasutuse tegevust õiguskaitseasutuse tegevuseks isikuandmete kaitse seaduse § 13 lõike 2 tähenduses ning isikuandmete töötlemisel lähtutakse õiguskaitseasutustele kehtestatud sätetest.

Seega kohaldub menetlusasjas määratud uuringu andmetöötlusele isikuandmete kaitse seadus (IKS).

IKS § 14 sätestab isikuandmete töötlemise põhimõtted ning punkt 5 sätestab, et isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekti tuvastada üksnes seni, kuni see on vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks isikuandmeid töödeldakse.

IKS § 17 lõike 1 kohaselt kehtestatakse töödeldavatele isikuandmetele seaduse või määrusega säilitamise tähtaeg. Erandjuhul, kui isikuandmete säilitamise tähtaega pole seaduse või määrusega kehtestatud, peab selle tähtaja kehtestama vastutav töötleja.

Eelnevad sätted kinnitavad, et isikuandmeid tuleb säilitada üksnes seni, kuni see on vajalik töötlemise eesmärgi täitmiseks. Käesoleval juhul oli ekspertiisi alusandmetes isikuandmete töötlemine loogiliselt vajalik kuni alusandmete alusel koostati ekspertiisiakt. Seega on põhjendatud ja kooskõlas IKS-i sätetega isikuandmeid sisaldavate ekspertiisiakti alusandmete hävitamine, kui isikuandmete töötlemise eesmärk sai ekspertiisiakti valmimisega täidetud.

KES § 25 kehtestab riiklikult tunnustatud eksperdile järgmiste andmete säilitamise kohustuse ja tähtaja:
1) ekspertiisi määranud menetleja nime;
2) menetlusasja numbri;
3) ekspertiisimääruse kuupäeva;
4) ekspertiisi liigi;
5) ekspertiisiobjekti või isiku andmed, kelle kohta ekspertiis on määratud;
6) ekspertiisiakti või ekspertiisist keeldumise akti koostamise kuupäeva.
Ekspert on kohustatud säilitama arvestusandmeid viis aastat.

Seega ei tule ka KES-st kui eriseadusest eksperdile õigust või kohustust säilitada ekspertiisi alusandmeid kauem kui see on vajalik ekspertiisiakti koostamiseks.

IKS § 25 lõike 1 alusel on andmesubjektil õigus nõuda küll teda puudutavate ebaõigete faktidel põhinevate isikuandmete parandamist, kuid kui andmed, mille parandamist ta taotleb, on juba

õiguspäraselt kustutatud, siis ilmselgelt sellist nõudeõigust tal enam ka olla ei saa. Seda enam, et väidetavalt ebaõigete andmete kustutamine peaks andmesubjektile isegi soodsam lahendus olema kui andmete parandamine.

Eeltoodust tulenevalt ei leia ma, et kaebajale talle isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi oleks tema kohta käiva ekspertiisi alusandmete kustutamise näol rikutud, kuivõrd alusandmeid säilitati vaid seni kuni valmis ekspertiisiakt.

Eeltoodust tulenevalt jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Pille Lehis
peadirektor